

येभ्यः प्रभवति Bh. 2. 94; नृपातिकुलवतंसमात्मवशं भुवमाधिपल्लवितं प्रभूय मेने Śiva B. 1. 91. -7 To be a match for (with dat.); प्रभवति मल्लो मल्लाय Mbh. -8 To be sufficient for, be able to contain; अपि व्याप्तदिगन्तानि नाङ्गानि प्रभवन्ति मे Ku. 6. 59. -9 To be contained in (wit loc.); गुरुः प्रहर्षः प्रभवूव नात्मनि R. 3. 17. -10 To be useful. -11 To implore, beseech. -12 To extend beyond, surpass (Ved.). -13 To profit, avail. -Caus. 1 To increase, augment. -2 To provide more fully. -3 To recognize. -4 To gain power or strength. -5 To make powerful.

प्रभव a. 1 Excellent, distinguished. -2 Superior, powerful. -वः 1 Source, origin; अनन्तरत्नप्रभवस्य यस्य Ku. 1. 3; अकिंचनः सन् प्रभवः स संपदाम् 5. 77; R. 9. 75. -2 Birth, production. -3 The source of a river; तस्या एवं प्रभवमचलं प्राप्य गौरं तुषारैः Me. 54. -4 The operative cause, origin of being (as father, mother &c.); तमस्याः प्रभवमवगच्छ S. 1. -5 The author, creator; अतश्चराचरं विश्वं प्रभवस्तस्य गीयसे Ku. 2. 5. -6 Birthplace. -7 Power, strength, valour, majestic dignity (= प्रभाव q. v.). -8 An epithet of Viṣṇu. -9 Prosperity, happiness; प्रभवार्थाय भूतानां धर्म-प्रवचनं कृतम् Mb. 12. 109. 10. -10 (At the end of comp.) Arising or originating from, derived from; सूर्यप्रभवो वंशः R. 1. 2; Ku. 3. 15; यथा नदीनां प्रभवः (meeting place) समुद्रः, यथाहुतीनां प्रभवो (growth) हुताशः। यथेन्द्रियाणां प्रभवः (one having mastery over) मनोऽपि तथा प्रभुर्नो भगवानुपेन्द्रः Madhyama-vyāyoga 1. 51.

प्रभवनम् 1 Production. -2 Source, origin.

प्रभवितृ m. A ruler, great lord.

प्रभविष्णु a. 1 Strong, mighty, powerful. -2 Pre-eminent, distinguished. -ष्णुः 1 A lord, master; यत् प्रभविष्णवे रोचते S. 2; Ku. 6. 62. -2 An epithet of Viṣṇu.

प्रभावः 1 Lustre, splendour, brilliance. -2 Dignity, glory, majesty, grandeur, majestic lustre; प्रभाववानिव लक्ष्यते S. 1; अहो प्रभावो महात्मनाम् K. -3 Strength, valour, power, efficacy; पूज्यते यदपूज्योपि यदगम्योपि गम्यते। वन्द्यते यदवन्द्योपि स प्रभावो धनस्य च॥ Pt. 1. 7; जानपदः प्रतिपत्तिमानुत्साह-प्रभावयुक्तः Kau. A. 1. 9. -4 Regal power (one of the three Śaktis, q. v.). -5 A superhuman power or faculty, miraculous power; अनुभावश्च जानासि ब्राह्मणानां न संशयः। प्रभावश्चैव वेद्य त्वं सर्वेषामिव पार्थिव॥ Mb. 3. 24. 8 ('अनुभावे निश्चये स्यात् प्रभावः शक्तितेजसोः' Viśva.); प्रत्याहताहो गिरिश-प्रभावः R. 2. 41, 62; 3. 40. -6 Magnanimity. -7 Extension, circumference. -Comp. -ज a. proceeding from majesty or regal power.

प्रभाववत् a. 1 Strong, powerful, mighty. -2 Majestic; S. 1.

प्रभावक a. Prominent, having power.

प्रभावन a. 1 Prominent, influential. -2 Creating, creative; एते प्रदेशाः कथिता भुवनानां प्रभावनाः Mb. 12. 208. 10. -3 Explaining, disclosing; तद्वन्नं तस्य वीरस्य स्वर्गमार्गप्रभा-

वनम् Rām. 4. 17. 8. -नः Creator. -ना 1 Promulgation (of a doctrine). -2 Disclosing.

प्रभु a. (भु-भवी f.) 1 Mighty, strong, powerful. -2 -2 Able, competent, having power to (with inf. or in comp.); ऋषिप्रभावान्मयि नान्तकोऽपि प्रभुः प्रहर्तुं किमुतान्यर्हिः R. 2. 62; समाधिभेदप्रभवो भवन्ति Ku. 3. 40. -3 A match for; प्रभुर्मल्लो मल्लाय Mbh. -4 Abundant. -5 Everlasting, eternal. -भुः 1 A lord, master; प्रभुर्भुर्भुर्वन-त्रयस्य यः Śi. 1. 49. -2 A governor, ruler, supreme authority. -3 An owner, proprietor. -4 Quick-silver. -5 N. of Viṣṇu. -6 Of Śiva. -7 Of Brahmā; cf. समीक्ष्य प्रभवन्नयः Bhāg. 4. 1. 21; (also applied to various gods as Indra, Sūrya, Agni). -8 Word, sound. -Comp. -भक्त a. attached or devoted to one's lord, loyal; बह्वाशी, स्वल्पसंतुष्टः, सुनिद्रः, शीघ्रचेतनः। प्रभुभक्तश्च शूरश्च ज्ञातव्याः षड्गुणाः शुनः॥ ChāṅakyanĪtīdarpaṇa. (-क्तः) a good horse. -भक्तिः f. devotion to one's lord, loyalty, faithfulness.

प्रभुता, -स्वम् 1 Lordship, supremacy, mastery, ascendancy, authority; भर्तृपेततमसि प्रभुता तवैव S. 7. 32; 'मा गा इत्यपमङ्गलं, व्रज पुनः स्नेहेन हीनं वचः, तिष्ठेति प्रभुता, यथासुचि कुरु ह्येषाप्युदासीनता।' Śabda. Ch. -2 Ownership. -Comp. -आक्षेपः (प्रभुत्वाक्षेपः) (in rhet.) an objection based on power (i. e. on a word of command); प्रभुत्वेनैव रुद्धत्वात् प्रभुत्वाक्षेप उच्यते Kāv. 2. 138.

प्रभूत p. p. 1 Sprung from, produced. -2 Much, abundant. -3 Numerous, many. -4 Mature, perfect. -5 High, lofty. -6 Long. -7 Presided over. -8 Abounding in. -9 Gone up or upwards. -तम् A great or primary element. -Comp. -यवसेन्धन a. abounding in fresh grass and fuel. -वयस् a. advanced in age, old, aged.

प्रभूतता, -स्वम् 1 Abundance, plenty. -2 Multitude.

प्रभूतिः f. 1 Source, origin. -2 Power, strength. -3 Sufficiency.

प्रभूष्णु a. Able, powerful, strong.

प्रभृतिः f. 1 Beginning, commencement; generally used in this sense as the last member of Bah. compound; इन्द्रप्रभृतयो देवाः &c. -2 Ved. An oblation. -3 Throwing or casting (Ved.). -ind. From, ever since, beginning with (with abl.); शैशवात् प्रभृति पोषितां प्रियाम् U. 1. 45; Ku. 3. 26. R. 2. 38; अद्यप्रभृति henceforward; ततः प्रभृति, अतः प्रभृति &c.

प्रभ्रंश 1 Ā., 4 P. To fall or drop down, slip; प्रभ्रंशमानाभरणप्रसूना R. 14. 54. -2 To lose, be deprived of; प्रभ्रंश्यते तेजसः Mk. 1. 14. -3 To escape or free oneself from. -Caus. To throw or bringdown from, cause to fall down from; प्रभ्रंशयां यो नहुषं चकार R. 13. 36.

प्रभ्रंशः Fall, falling off.